

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122485032
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Konštiaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6122485032.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Konštiakovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcu: 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava - Staré Mesto, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: 1. A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.. D. XXXX/XX, E., 2. F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.. D. XXXX/XX, E., o zaplatenie sumy 15.169,78 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12Csp/32/2023-80 zo dňa 20. septembra 2023, v spojení s opravným uznesením č. k. 12Csp/32/2023-106 zo dňa 29. januára 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, v zamietajúcej časti, v spojení s opravným uznesením m e n í tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 398,36 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi priznáva voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1. rade a v 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 15.169,78 eura, úrok vo výške 3.069,06 eura, úrok z omeškania vo výške 46,65 eura, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.169,78 eura od 08.04.2022 do zaplatenia, poplatky vo výške 27 eur, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške, ktorú sú povinní zaplatiť žalovaní v 1. rade a v 2. rade spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol skutkový stav tak, že medzi žalobcom pod pôvodným obchodným menom Poštová banka, a.s., ktoré bolo s účinnosťou od 03.07.2021 zmenené na 365.bank, a.s. a žalovanými ako dlžníkmi bola dňa 09.09.2020 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšiasplátka. Na základe uvedenej zmluvy poskytol žalovaným úver vo výške 16.500 eur, žalovaní sa zaviazali poskytnutý úver splácať v 96 - tich splátkach po 236,05 eura mesačne, počnúc prvou splátkou 15.10.2020 a poslednou splátkou 15.09.2028. RPMN bola dojednaná vo výške 8,70 %, priemerná RPMN vo výške 9,43 %, úrok bol dojednaný vo výške 5,90 % ročne, odplata bola dojednaná vo výške 7,34 % ročne. Celková čiastka úveru bola suma 22.660,10 eura. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky. Žalovaní úver čerpali, čo vyplývalo z výpisu zo stavu úveru,

vyčerpali sumu 16.500 eur. Splátkami zaplatili sumu 1.330,22 eura, dlžná istina tak bola suma 15.169,78 eura /16.500 - 1.330,22 = 15.169,78/. Žalovník nespĺacal poskytnutý úver riadne a včas v zmysle dojednaného splátkového kalendára, výzvou zo dňa 11.03.2022 boli vyzvaní k zaplaceniu dlžnej sumy, pričom boli upozornení, že ku dňu 11.03.2022 je pohľadávka banky viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.155,79 eura. Zároveň boli vyzvaní na jej zaplatenie v lehote 15 dní a upozornení, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, banka je oprávnená úver vyhlásiť za predčasne splatný. Zásielku sa nepodarilo žalovaným doručiť do vlastných rúk, vrátila sa ako nedoručená 18.03.2022. Pohľadávka sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 07.04.2022, čo bolo žalovaným oznámené listom zo dňa 07.04.2022. Vo výzve im bola poskytnutá lehota na plnenie desať kalendárnych dní od doručenia výzvy. V tom čase bola dlžná istina vo výške 15.169,78 eura, úrok vo výške 330,39 eura, poplatky za upomienky vo výške 27 eur. Zásielku sa nepodarilo žalovaným doručiť do vlastných rúk, vrátila sa ako nedoručená 12.02.2022. Predžalobnou výzvou zo dňa 03.11.2022 boli žalovník vyzvaní na úhradu dlžnej sumy, k žiadnej úhrade, ani čiastočnej z ich strany nedošlo. Čo sa týkalo špecifikácie žalovanej sumy, žalobca sa domáhal od žalovaných zaplatenia istiny vo výške 15.169,78 eura, pričom táto suma bola rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 16.500 eur a úhradami zaplatenými vo výške 1.330,22 eura - uvedené v dôkaze označenom ako aktuálny stav úveru ku dňu 30.10.2022. Ďalej sa domáhal zaplatenia úrokov vo výške 3.069,06 eura, táto suma vyplývala z výpisu, pričom za riadneho plnenia povinností by žalovník zaplatil na úrokoch sumu 4.259,30 eura. Na úroky žalobca započítal platby žalovaných vo výške 1.190,24 eura a rozdiel bola žalovaná uplatnená suma úrokov. Okrem toho si žalobca uplatnil vyčíslený úrok z omeškania vo výške 46,65 eura za obdobie od dátumu poskytnutia úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru - 07.04.2022, ako aj si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 08.04.2022 do zaplatenia, poplatky vo výške 27 eur /3 x 9 eur = 27 eur poistné poplatky za upomienky/, a tiež si žalobca ako príslušenstvo k pohľadávke uplatnil náklady spojené s uplatnením pohľadávky za predžalobnú výzvu vo výške 398,36 eura.

3. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, 2, § 565, § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z..

4. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným úver, pričom úverovú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Následne súd prvej inštancie vyhodnotil, že žaloba bola podaná dôvodne, pretože došlo k riadnemu a platnému uzatvoreniu zmluvy o úvere a pre nespĺcanie úveru v dohodnutých splátkach žalobca vyzval žalovaných na predčasné splatenie úveru v celom rozsahu. Pohľadávka žalobcu sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 07.04.2022, čo bolo žalovaným oznámené listom zo dňa 07.04.2022. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozhodnutia.

5. Ohľadom zamietnutia žaloby uviedol, že túto zamietol len v časti príslušenstva uplatneného ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky za predžalobnú výzvu vo výške 398,36 eura. K dôvodom takého rozhodnutia uviedol, že ak žalobca mal takéto výdavky, tieto by mohli byť posúdené ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, čo však neznamená, že tak musia byť posúdené vždy. K nepriznaniu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky viedli súd dva dôvody, a to jednak žalobca nepreukázal uhradenie takýchto nákladov, a jednak predžalobná výzva nesmerovala k uplatneniu pohľadávky, nemala žiadny právny význam a ani účinky, žalobcovi muselo byť zrejmé, keďže žalovník si zásielky doručované mu žalobcom nepreberali, resp. vracali sa mu ako nedoručené, že ani predžalobná výzva neprinesie žiadny efekt. Okrem toho s predžalobnou výzvou na úhradu dlžnej sumy zákon nespája žiadne právne účinky, predžalobná výzva nevyvoláva vznik, zmenu a ani zánik žiadnych práv alebo povinností, nie je ani predpokladom uplatnenia práva na súde, a teda nemôže ísť ani o právne významnú skutočnosť predvídanú zákonodarcom v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

6. O nároku na náhradu trov konania následne súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech, neúspešný bol len v časti príslušenstva. Dodal, že v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalobca, keďže žalobe bolo v celom

rozsahu vyhovené, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku, v jeho zamietajúcej časti, podal včas odvolanie žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. K odvolaciemu dôvodu uviedol, že žalobca podal žalobný návrh na Okresný súd Banská Bystrica cestou upomínacieho konania, a teda na podanie návrhu je viazané splnenie podmienok stanovených v zákone č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní, konkrétne v § 3 ods. 5 písm. d). Z tejto právnej úpravy je zrejmé, že žalobca bol v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 písm. d) povinný vyzvať žalovaného na úhradu žalovanej pohľadávky, v opačnom prípade by bolo podanie návrhu upomínacím súdom vyhodnotené ako neprípustné. Tvrdenie konajúceho súdu, že vykonanie úkonu predžalobnej výzvy nebolo podmienkou podania návrhu a uplatnenia jeho nárokov, teda nebolo správne. Žalobca, viazaný podmienkami stanovenými platnou právnou úpravou, zaslal žalovaným predžalobnú výzvu, ktorou ich vyzval na úhradu dlžnej pohľadávky, pričom výzvu bol povinný zaslať v súlade so zmluvnou dokumentáciou na adresu, ktorá bola uvedená ako adresa na doručovanie listín (posledná známa korešpondenčná adresa). To, že si žalovaní na uvedenej adrese listinné zásielky nepreberali, nemožno pričítať na ťarchu žalobcovi, ktorého povinnosťou nebolo zisťovanie pobytu žalovaných. Práve naopak žalovaní boli povinní žalobcovi ohlásiť akúkoľvek zmenu identifikácie resp. jeho údajov. Žalovaní si uvedenú povinnosť nespĺnili (obchodné podmienky bod 4.5). Ohľadom dôvodu, nepreukázania úhrady, žalobca mal za to, že ide o nárok vyplývajúci z právneho predpisu. Nakoľko sa trovy právneho zastúpenia za predžalobnú výzvu považujú za príslušenstvo pohľadávky, analogicky nemusí byť preukázaná ich náhrada, tak ako je to pri inom príslušenstve pohľadávky, ako sú úroky, zmluvné pokuty a iné. Ani úhrada iného príslušenstva sa v konaní nepreukazuje. Záverom poukázal na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoCsp/17/2023 zo dňa 13.09.2023 a žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok v zamietajúcej časti a vrátil na nové prejednanie, alebo zmenil tak, že prizná žalovanému nárok na náhradu trov nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

8. Žalovaní v 1. a 2. rade písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepodali.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), posudzujúc odvolanie žalobcu, po zistení, že v danom prípade boli splnené podmienky na podanie odvolania podľa § 361 ods. 1 CSP a po zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), rovnako tak viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. V prvom rade odvolací súd vychádzal z toho, že žalobca sa žalobou proti žalovaným v 1. a 2. rade domáhal zaplata nesplatenej istiny vo výške 15.169,78 eura, vyčísleného zmluvného úroku z istiny vo výške 3.069,06 eura, vyčísleného zákonného úroku z omeškania vo výške 46,65 eura, zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.169,78 eura od 08.04.2022 do zaplata, ako aj poplatku vo výške 27 eur a tiež úkon právnej služby za predžalobnú výzvu + režijný paušál a DPH ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky a tiež náhrady trov konania. Následne Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci samej platobným rozkazom a priznal žalobcovi celý žalobný nárok, pričom náklady spojené s uplatnením pohľadávky boli vyčíslené sumou 398,36 eura. Keďže sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovaným v 1. a 2. rade, žalobca navrhol pokračovanie v konaní. Vec bola postúpená Okresnému súdu Nitra a ten rozhodol rozsudkom tak, že žalovaní v 1. rade a v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 15.169,78 eura, úrok vo výške 3.069,06 eura, úrok z omeškania vo výške 46,65 eura, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.169,78 eura od 08.04.2022 do zaplata, poplatky vo výške 27 eur, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti (t.j. v nákladoch spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 398,36 eura) žalobu zamietol, dôvodiac zákonným ustanovením § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a majúc za to, že k nepriznaniu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky pristúpil z toho dôvodu, že žalobca jednak nepreukázal uhradenie týchto nákladov, a jednak predžalobná výzva nesmerovala k uplatneniu pohľadávky, nemala žiadny právny význam a ani účinky, pretože žalobcovi muselo byť zrejmé, že

keďže žalovaní si zásielky, im doručované, nepreberali, ani predžalobná výzva neprinesie žiadny efekt. Okrem toho mal za to, že s predžalobnou výzvou sa nespájajú žiadne právne účinky a nie je ani predpokladom uplatnenia práva na súde. S takýmto tvrdením v zamietajúcej časti sa žalobca nestotožnil, preto podal v tejto časti odvolanie, v rámci ktorého poukázal jednak na § 3 ods. 5 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a tiež skutočnosť, že náklady sú ako príslušenstvo pohľadávky, a preto sa nepreukazuje ich úhrada.

11. Preskúmajúc rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, ako aj odvolanie, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, ako aj v rámci právneho posúdenia správne vychádzal z toho, že civilný sporový poriadok zaviedol novú definíciu trov konania, pričom za trovy konania sa podľa novej právnej úpravy považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t. j. v období od začatia konania do jeho skončenia. Bolo teda irelevantné, že určité výdavky vznikli v bezprostrednej súvislosti s týmto konaním, no pred jeho začatím (napr. v súvislosti s predžalobnou výzvou), pretože je vylúčené takéto výdavky považovať za trovy konania, keď nevznikli počas prebiehajúceho konania. Ak strana mala takéto výdavky, tieto by mohli byť v niektorých sporoch posúdené ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Následne súd prvej inštancie správne určil, že podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

12. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku, cestovné a iné obdobné náklady súvisiace s uplatnením pohľadávky). Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Výnimočne môžu byť náklady spojené s uplatnením pohľadávky totožné s trovami súdneho konania. Rovnako tak súd prvej inštancie správne uviedol, že náklady spojené s uplatnením pohľadávky v súdnom konaní nemožno priznať bezvýnimočne. Za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v konaní pred súdom možno považovať len také, ktoré boli nevyhnutné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva a z časového hľadiska vznikli v konaní, t. j. časový interval je striktno ohraničený začatím konania a právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Z uvedeného dôvodu sa napríklad v súvislosti s trovami právneho zastúpenia za účelné považujú len tie náklady, ktoré zodpovedajú a sú v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov. Pokiaľ tak ustanovuje osobitný predpis, možno za príslušenstvo pohľadávky považovať aj náklady, ktoré vznikli v štádiu predsúdneho konania, a to najmä vtedy, pokiaľ povinnosť vykonať pokus o mimosúdne vyriešenie veci ustanovuje Občiansky zákonník alebo osobitný predpis.

13. V ďalšej časti odôvodnenia sa však súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal s tým, že pokus o mimosúdne vyriešenie veci v danej veci ustanovuje osobitný predpis a to zákon č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní, na čo poukázal žalobca v odvolaní, preto neobstála argumentácia súdu prvej inštancie ohľadom toho, že „predžalobná výzva nesmerovala k uplatneniu pohľadávky, nemala žiadny právny význam a ani účinky, pretože žalobcovi muselo byť zrejmé, že keďže žalovaní si zásielky, im doručované, nepreberali, ani predžalobná výzva neprinesie žiadny efekt. Okrem toho mal za to, že s predžalobnou výzvou sa nespájajú žiadne právne účinky a nie je ani predpokladom uplatnenia práva na súde.“ Rovnako tak bola nedôvodná aj námietka súdu o nepreukázaní úhrady predmetných nákladov, pretože ako správne žalobca v odvolaní podotkol, ide o príslušenstvo pohľadávky, ktorých úhrada zo strany žalobcu sa nepreukazuje. Preukazuje sa ich dôvodnosť a tú súd prvej inštancie správne skúmal, avšak s poukazom na zistené skutočnosti nesprávne vyhodnotil, preto odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 398,36 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

14. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. A keďže odvolaním do zamietajúcej časti bol napadnutý aj výrok, týkajúci sa nároku na náhradu trov konania, odvolací súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu aj týchto trov konania v plnom rozsahu, nakoľko bol v celom rozsahu úspešný proti žalovaným v 1. a 2. rade.

15. Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).